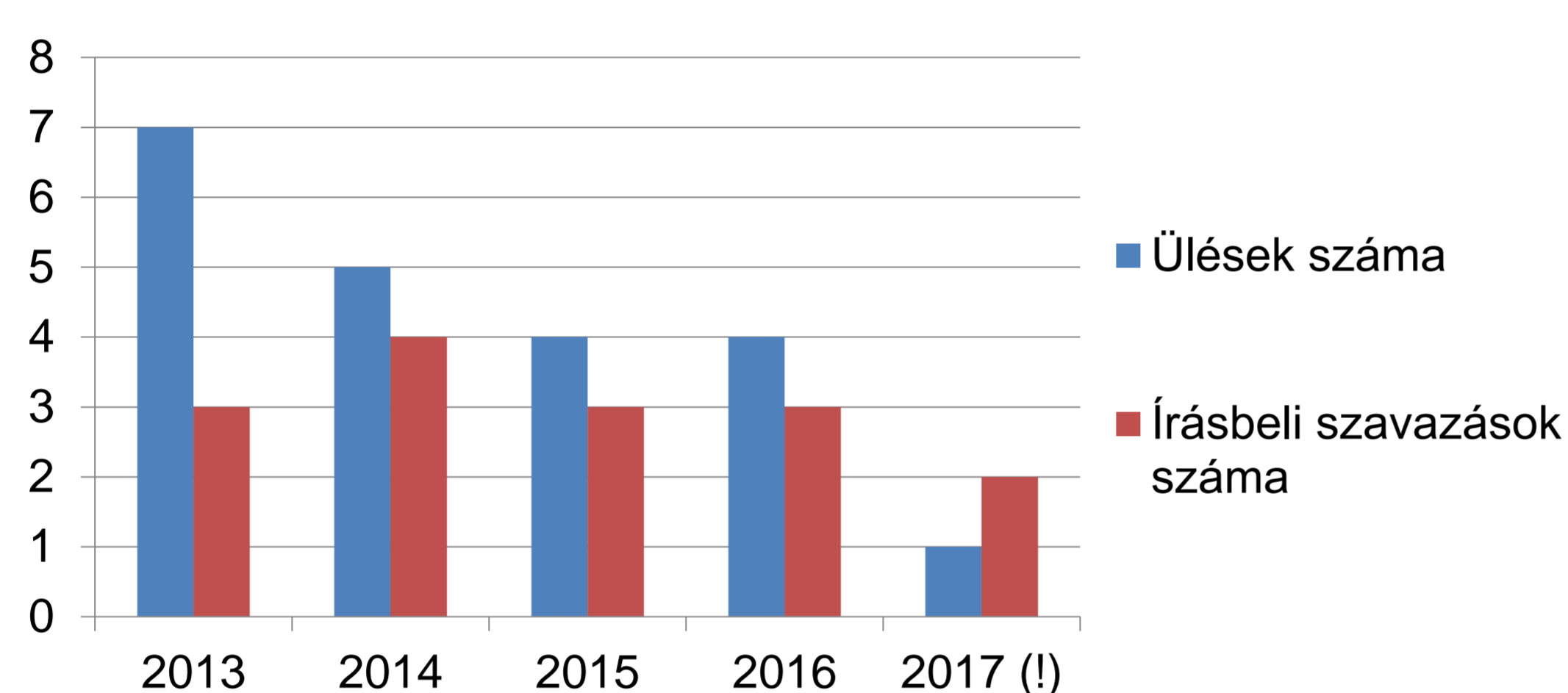

A Géntechnológiai Eljárásokat Véleményező Bizottság tevékenysége az elmúlt négy évben (2013-2017)

Benkő Mária, Bardócz Zsuzsa, Békési László, Fidrich Róbert, Homoki Hajnalka, Horváth András, Kukolya József, Melegh Béla, Murányi Attila, Nagy Dénes, Neszlényi Kálmán, Pauk János, Raskó István, Rátky József, Szabó Gábor, Szalai Csaba, Szebik Imre, Székács András, Varga Zoltán

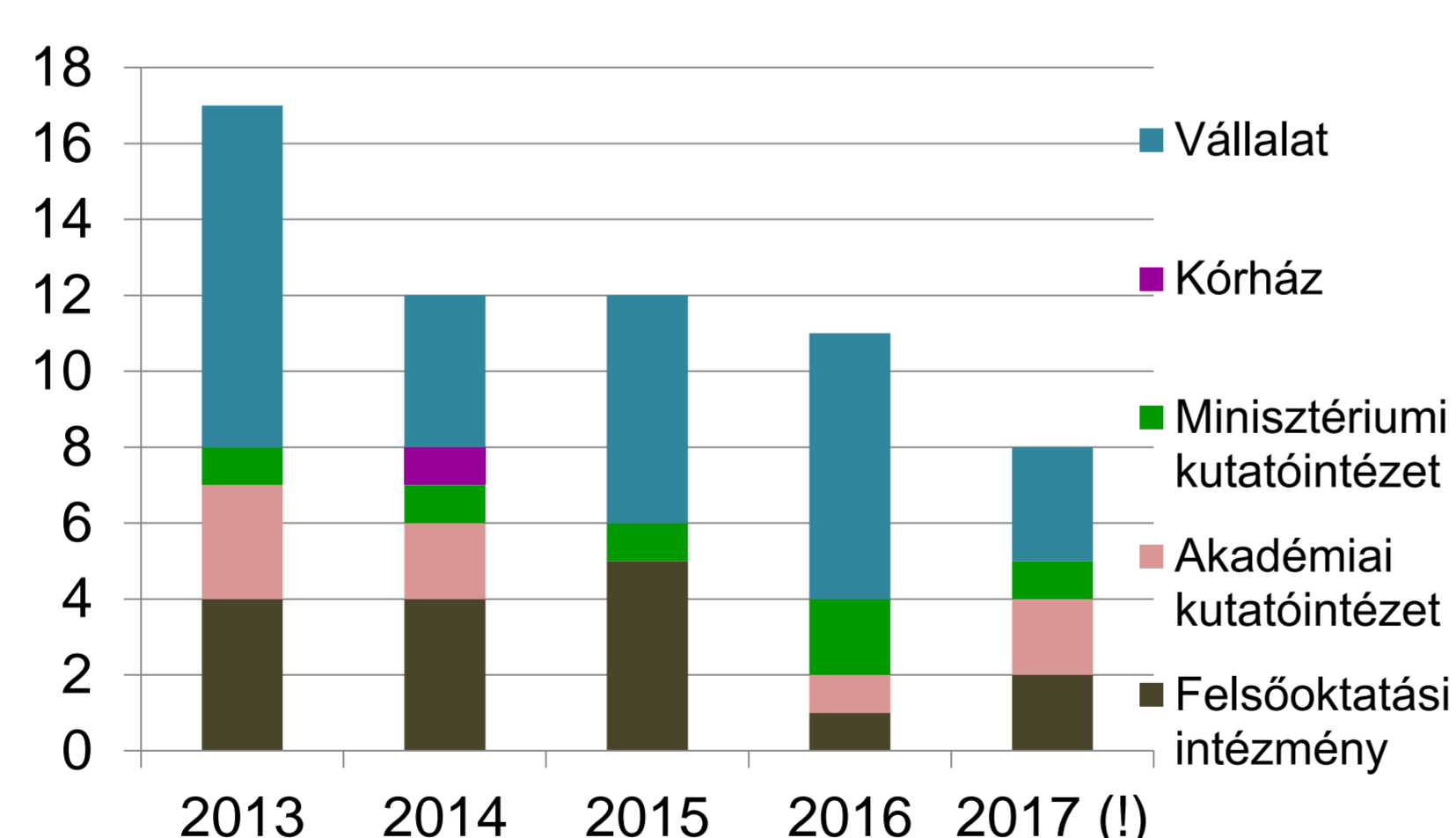
benko.maria@agrar.mta.hu

A Géntechnológiai Eljárásokat Véleményező Bizottság (GEVB) feladata a zárt rendszerű felhasználásra, a kísérleti célú kibocsátásra, illetve a létesítmény létrehozására vonatkozó géntechnológiai engedélykérelmek véleményezése. A GEVB 19 főből álló tagságát civil szervezetek, minisztériumok és az MTA delegálja úgy, hogy a társadalmi érdekek és a releváns tudományterületek minél szélesebb körű képviseletet kapjanak. A géntechnológiai törvény 2012. évi módosításának következtében az elbírálható kérelmek száma 2013-ban olyan ugrásszerű növekedést mutatott (48 állásfoglalást adtunk ki), amire a GEVB közel két évtizedes működése során még nem volt példa. A következő években a kérvények száma jelentősen csökkent, és alig haladta meg a 2013 előtti mennyiséget. A GEVB éves üléseinek és írásbeli értékeléseinek száma ennek megfelelően alakult (1. ábra).

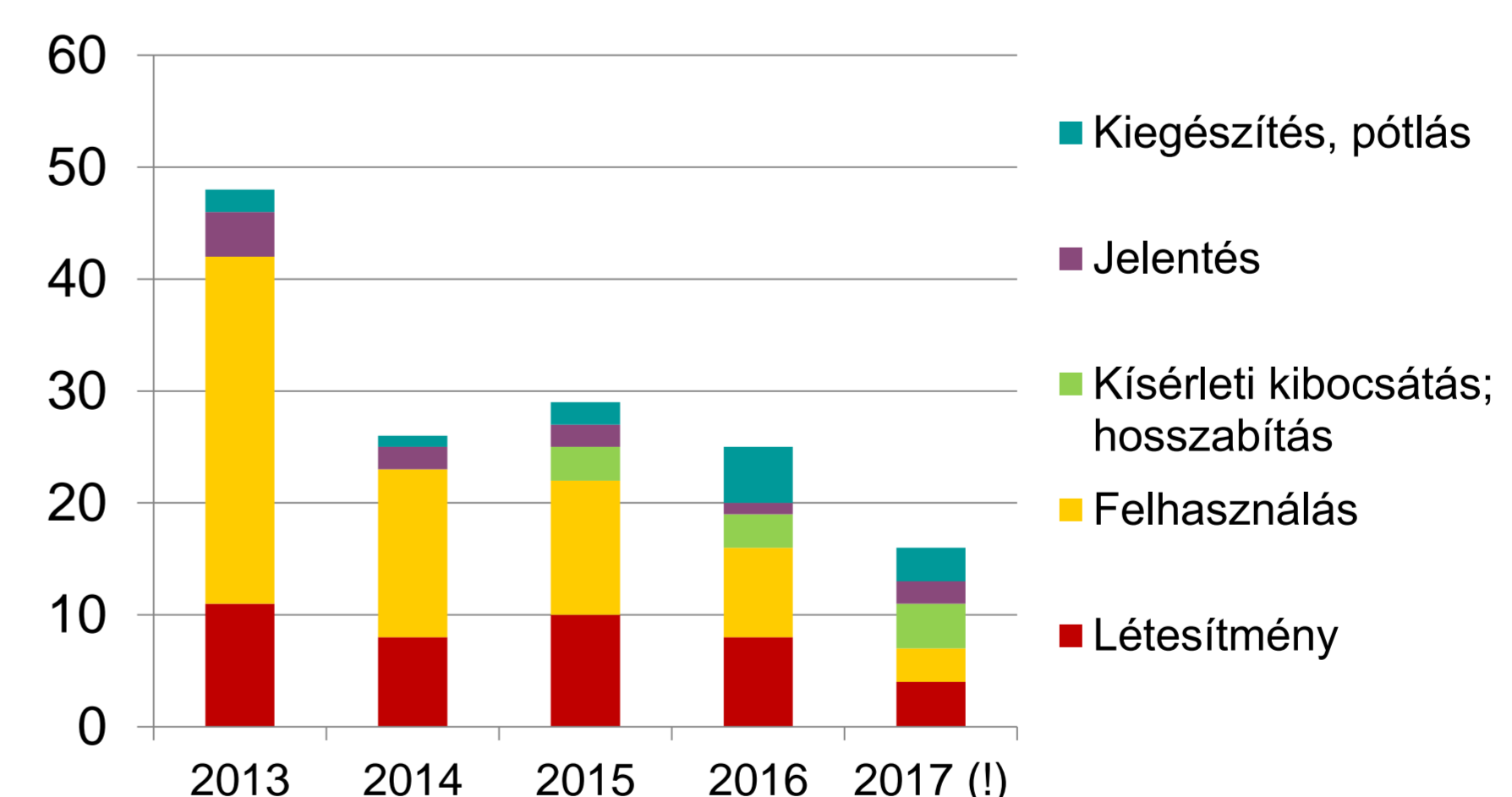

1. ábra A GEVB üléseinek és elektronikus vita utáni szavazásainak száma évenkénti bontásban (!): 4 hónap adatai alapján

A felsőoktatási intézmények, akadémiai és egyéb kutatóhelyek igyekeztek minél előbb megszerezni a géntechnológiai tevékenység végzéséhez szükséges érvényes engedélyeket. A főként mikrobiológiai, élettani, immunológiai és farmakológiai alapkutatásokkal foglalkozó, illetve kutatási szolgáltatásokat nyújtó kutatási egységek létesítményre és felhasználásra vonatkozó engedély iránti kérelmének véleményezése során a GEVB általában javasolta, hogy a 2. elszigetelési szintet célozzák meg, ami a későbbiekben nagyobb mozgásteret biztosít a felhasználónak. Kisebbszámú, de folyamatosan jöttek kérelmek állatorvosi vakcina-gyártóktól és humán egészségügyi klinikai kísérletekre vonatkozóan is. Ugyanakkor GM-növényekkel kapcsolatos szabadföldi kísérletekre, illetve kibocsátásra vonatkozóan kevesebb anyag érkezett. A kérelmező intézmények és kérelmek típus szerinti megoszlását a 2. és 3. ábra mutatja be.

2. ábra A kérelmező intézmények típus szerinti megoszlása évenkénti bontásban (!): 4 hónap adatai alapján

3. ábra A kiadott állásfoglalásoknak a kérelmek típusa szerinti megoszlása évenkénti bontásban (!): 4 hónap adatai alapján

Heszky László elnöksége (2013–2015) óta a GEVB munkáját a lehetőségek szerinti teljes konszenzus kialakítására való törekvés jellemezte. Az egészségügyi, környezettudományi, valamint ipari és mezőgazdasági albizottság előzetesen összesített véleménye az üléseken alapos megvitatásra kerül. A döntésekben nagy segítséget jelent a kérelmezők képviselőinek szükség szerinti személyes meghallgatása.